

УДК 342.59

Добчис Я. І., магістр права,
Освітній центр «Ульпан Еціон», м. Хайфа, Ізраїль

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ТА ПРАВОВІ ЗАСАДИ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ ІЗРАЇЛЮ

Поліція – важливий елемент в будь-якому суспільстві і за будь-якої форми правління. При будь-якій існуючій формі правління в країні присутній орган, покликаний підтримувати громадський порядок, стежити за дотриманням законів і забезпечувати стабільність і спадкоємність існуючої форми правління. Поліція, яка діє в демократичному суспільстві, символізує рівність всіх громадян перед законом при дотриманні прав людини і громадянина [1].

Національна поліція Ізраїлю є органом виконавчої влади, відповідальним перед парламентом країни – Кнесетом, підконтрольним і підзвітним уряду та Міністерству внутрішньої безпеки Ізраїлю.

Особливість правового регулювання діяльності поліції пов'язана з відсутністю Конституції як Основного Закону держави. Водночас парламентом прийняті Конституційні закони, що покладені в основу національного законодавства і регламентують найважливіші напрями суспільного життя. Серед яких Закон про державну службу, Закон про кримінальне судочинство, Закон про кримінальне право, нормативні акти уряду країни, Міністерства внутрішньої безпеки та Національного Штабу Національної поліції Ізраїлю.

Основним нормативно-правовим актом, який регламентує внутрішньосистемну адміністративну діяльність Національної поліції Ізраїлю, є Закон про поліцію (нова редакція) (Israel National Police Act (Revised Version) 1971 року. У ньому сформульовані мета, завдання, принципи, основні функції поліції, визначена її організаційна структура.

Зазначається, що, відповідно до англо-американської традиції, усі функції Національної поліції Ізраїлю поділяються на такі п'ять груп: перша – функції, пов'язані із забезпеченням внутрішньої безпеки держави (тероризм, антидержавні злочини); друга – протидія злочинності, розкриття, розслідування злочинів, їх профілактика та попередження; третя – забезпечення громадського порядку в державі; четверта – забезпечення безпеки дорожнього руху; п'ята – забезпечення нормального та безпечного функціонування установ, організацій, підприємств [2].

Завдання поліції описані в статті 3 Закону про поліцію: запобігання правопорушень; розслідування правопорушень і їх виявлення; розшук

правопорушників і залучення їх до відповідальності; контроль і спостереження за автомобільним рухом; охорона громадського порядку і безпеки життя і майна; надійна охорона ув'язнених і затриманих [1].

З розвитком демократичних засад у сфері забезпечення прав та свобод громадян логічно постає питання щодо визначення системи органів, які мають забезпечувати реалізацію завдань та функцій поліції.

Національну поліцію очолює Генеральний інспектор поліції. У його підпорядкуванні перебуває Національний Штаб, що складається з шести департаментів та декількох управлінь і відділів. На територіальному рівні поліцейські сили розташовані в округах, регіонах, відділах поліції на місцях (police stations) та постах поліції [1].

Округи поліції: в Ізраїльській поліції діють сім територіальних округів - Північний округ, Центральний округ, Тель-Авівський округ, Єрусалимський округ, Південний округ, Хайфський округ і Округ Іудеї і Самарії - і прикордонні війська (що є військовим і професійним підрозділом поліції з питань внутрішньої безпеки та боротьби з терором). Ці округи діють згідно з принципом єдиноначальності. Командири округів відповідальні за діяльність поліції усередині своїх округів: в області внутрішньої безпеки, громадського порядку та боротьби зі злочинністю.

Районний центр поліції: з метою поліпшення поліцейських послуг для населення і перетворення їх в загальнодоступні було прийнято рішення про розподіл поліцейських послуг шляхом створення районних центрів поліції. Районні центри поліції розташовані в основному у віддалених районах, в арабських населених пунктах, в районах нових репатріантів, в сільській місцевості, в туристичних районах і на пляжах.

Відділення поліції – це основна адміністративна одиниця, що надає громадянам більшу частину послуг. На території країни є 54 поліцейських відділення. Завдання поліцейського відділення включають рішення всіх завдань, пов'язаних з патрулюванням та внутрішньою безпекою на ділянці, підзвітному відділенню, розслідуванням і збором даних та розвідувальної інформації про правопорушення, що відбуваються на цій ділянці [2].

До підрозділів загального керівництва (штабних) відносять: департамент планування та організації, управління з підвищення якості послуг поліції, управління внутрішньої безпеки, відділ внутрішнього аудитора, відділ оперативної інформації.

До галузевих підрозділів поліції відносять департамент охорони правопорядку та громадської безпеки, департамент розслідувань, департамент розвідки, транспортний департамент, департамент цивільної гвардії.

Охорона громадського порядку та громадської безпеки покладена, насамперед, на особовий склад департаменту охорони правопорядку та громадської безпеки, транспортного департаменту, департаменту

цивільної гвардії, прикордонну гвардію [2].

Отже, у Національній поліції Ізраїлю питання забезпечення прав і законних інтересів громадян розглядається як найважливіше. У Національній поліції Ізраїлю, як і в багатьох поліцейських установах демократичних державах, проведена переорієнтація діяльності поліції з каральної на надання послуг населенню. Це призвело до зміни як суті діяльності поліції, так і філософії та психології поліцейського.

Література

1. О полиции / Офиц. сайт полиции Израиля [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://www.police.gov.il/RusArticlePage.aspx?aid=38>

2. Фільштейн В. Л. Організаційно-правові засади діяльності Національної поліції Держави Ізраїль (порівняльно-правовий аналіз) [Текст]: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07 / В. Л. Фільштейн. – Київський національний ун-т внутрішніх справ. – К., 2009. – 20 с.

УДК 342.92 (043.2)

Зиновенко В. В., к.ю.н.,
Академия Министерства внутренних дел
Республики Беларусь, г.Минск, Республика Беларусь

ОБ АКТУАЛЬНОСТИ НАУЧНОЙ РАЗРАБОТКИ ВОПРОСОВ ГОСУДАРСТВЕННО-УПРАВЛЕНЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ПО ОБЕСПЕЧЕНИЮ БЕЗОПАСНОСТИ ДОРОЖНОГО ДВИЖЕНИЯ В РЕСПУБЛИКЕ БЕЛАРУСЬ

Научно-технический прогресс обуславливает развитие такого важнейшего социального явления, как дорожное движение: в республике происходит расширение сети автомобильных дорог, протяженность которых к 2016 г. составила более 101 тыс. км, по сравнению с 2006 г. на 37 % выросло количество транспортных средств, превысив 4 млн. единиц [1, с. 10], увеличиваются скорость и интенсивность движения, объемы грузовых и пассажирских перевозок, что повышает вероятность совершения ДТП, гибели и травмирования в них людей.

Прогнозируется, что к 2030 г. дорожно-транспортные травмы со смертельным исходом могут занять пятое место среди наиболее распространенных причин смерти в мире. В связи с этим 2011-2020 годы провозглашены ООН Десятилетием действий по обеспечению безопасности дорожного движения с целью стабилизации и последующего сокращения уровня смертности в результате ДТП [2].

За последние десять лет в ДТП, зарегистрированных на территории Республики Беларусь, погибли 11 874 человека, 64 643 человека получили травмы. В данных происшествиях в среднем ежедневно погибает 3